

30-01-2020

J. Hojdecki

Kotodziej 30-01-2020

Stuzora

L.dz.
Podpis:(2)

URZĄD MARSZAŁKA
Sejmiku
L.dz.
Podpis:
2020-01-29
Podpis: *fr* 23669 10/1/2020

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

Młyniec Pierwszy, dnia 25 stycznia 2020 roku

Pani Przewodnicząca Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W związku z toczącym się postępowaniem dotyczącym zmiany uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 roku, Nr XXXVIII/656/17, w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy zwracamy się z prośbą, w imieniu Stowarzyszenia Ochrony Doliny Drwęcy, a także 150 mieszkańców Młynca Pierwszego, o nie wyłączenie terenów wsi Młyniec Pierwszy spod działania zakazów ustanowionych tą uchwałą, w szczególności w zakresie jaki wynika z wniosku Wójta Gminy Lubicz oraz opracowania wykonanego celem weryfikacji terenów, które nie mają podlegać zakazom określonym w art. 24 ustawy o ochronie przyrody.

Wójt Gminy Lubicz w piśmie z dnia 19 marca 2018 roku nr ROŚ.6121.1.2018.DS skierowanym do Przewodniczącego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego zwrócił się o zmianę wyżej wskazanej uchwały „z terenów udokumentowanych piasków i żwirów zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego”. Na wniosek także innych samorządów podjęto działania zmierzające do zmiany uchwały z dnia 27 listopada 2017 roku. W ich ramach wykonane zostało opracowanie - weryfikacja terenów, które nie mają podlegać zakazom określonym w art. 24 ustawy o ochronie przyrody. Opracowanie to, datowane: listopad 2019, wykonane przez firmę Gisgraph, zostało załączone jako merytoryczna podstawa do dokonania zmian w uchwale.

Stowarzyszenie Ochrony Doliny Drwęcy w Młyncu Pierwszym, a także 150 dorosłych mieszkańców Młynca Pierwszego, których listy sprzeciwu wobec proponowanych zmian zostały dołączone do niniejszego pisma, na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach, ze wskazanych niżej powodów opowiada się zdecydowanie przeciwko proponowanym zmianom dotyczącym obszaru wsi Młyniec

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

Pierwszy oraz wnosi o wysłuchanie głosu mieszkańców, dokładne przeanalizowanie zebranych materiałów, a w konsekwencji podzielenie podnoszonych przez nas argumentów.

Na wstępie stwierdzić należy, że żadnym z dokumentów dotyczącym obszaru ewentualnego wydobycia żwiru nie podaje się w sposób rzetelny obszar, który ma zostać objęty tą uchwałą. Wniosek Wójta Gminy Lubicz (a w zasadzie wnioski) nie podaje żadnej powierzchni. Opracowanie powstałe w listopadzie 2019 roku na zlecenie sejmiku nie wskazuje żadnych dokładnych danych. Nie podaje się ich konkretnego oznaczenia np. numerów działek. Poszczególne tereny oznaczone są jedynie nazwą gminy i liczbą albo literą. Obszar proponowanych zmian w 2019 roku dla całej gminy Lubicz wynosi 144,15 ha (załącznik – pozycje L, Ł, M, N i O). Z opracowania nie można się dowiedzieć które dane dotyczą Młynca Pierwszego (zapewne minimum poz. O - 116 hektarów). Powierzchnia Młynca Pierwszego wynosi 564 ha. Na załączonej do niniejszego pisma mapie, na której zaznaczono obszar wsi oraz teren planowanego wydobycia, wyraźnie widać, że uchwała ma dotyczyć około połowy obszaru wsi, orientacyjnie ponad 250 hektarów. Trudno racjonalnie wytłumaczyć tak znaczącą różnicę.

Ani przywołane opracowanie, ani wnioski Wójta Gminy Lubicz nie wspominają o aktualnym stanie zagospodarowania terenu, przeznaczonego pod wydobycie żwiru. Na terenie tym, oprócz gruntów rolnych, znajdują się gospodarstwa rolne z zabudowaniami, budynki mieszkalne, lasy państwowe i prywatne, a nawet drogi publiczne. Pomimo wskazania na wstępie na dokonywanie badań w terenie brak w opracowaniu jakichkolwiek odniesień do takiego badania, w szczególności w miejscowościach: Młyniec Pierwszy, Młyniec Drugi i Jedwabno.

We wskazanym kilkunastostronicowym opracowaniu, w którym znacząca część to kopia treści uchwały sejmiku i jej uzasadnienia, wyrażenie zgody na zmianę ukształtowania terenu oraz wydobycie żwiru uzasadniono w jednym zdaniu powołując się także na ważny interes społeczny. Opracowanie nie odpowiada w żaden sposób dlaczego wydobycie żwiru ma odbywać się na terenach objętych szczególną ochroną przyrodniczą. Jakże wyjątkowe

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

względy przemawiają za bezpowrotnym zniszczeniem niemałej części Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy.

Rzetelne opracowanie, powołujące się na interes społeczny, powinno także zawierać informacje na temat wieloletniego sprzeciwu dużej części mieszkańców przeciwko dalszej eksploatacji kruszywa, szczególnie z terenów bliskich zabudowie mieszkalnej oraz przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe i zagrodowe. Autorzy opracowania nie przedstawiają jakiegokolwiek głębszego uzasadnienia własnego stanowiska. Budzi to sprzeciw, zwłaszcza jeśli skutkiem będzie przeznaczenie pod wydobycie żwiru około połowy powierzchni wsi, położonej w całości w obszarze chronionego krajobrazu.

Wykazane nieścisłości, brak rzetelności i powierzchowność opracowania dyskwalifikują, zdaniem stowarzyszenia, dokument ten jako podstawę do podejmowania tak istotnych i daleko idących decyzji, o nieodwracalnych skutkach.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe uwagi do proponowanych zmian.

W pierwszym rzędzie należy zauważyć, że wbrew zawartym w tych pismach twierdzeniom wskazanie terenów przeznaczonych pod powierzchniową eksploatację kruszywa tak w planach zagospodarowania przestrzennego jak i Studium nie poprzedziły badania geologiczne, z których by wynikało, że na tym obszarze znajdują się kruszywa w ilościach pozwalających na ich gospodarczo uzasadnioną eksploatację. Nie wiadomo zatem o jakich udokumentowanych złożach jest mowa we wspomnianych dwóch pismach. Domaganie się zatem uchylenia zakazu zmiany rzeźby terenu w stosunku do obszaru, co do którego nie ustalono w sposób pewny, że znajdują się na nim złoża kruszywa jest w sposób oczywisty nadużyciem i nie bardzo wiadomo do jakiego celu zmierza. Stowarzyszeniu znany jest przypadek żwirowni, w której podjęto eksploatację kruszywa bez należytego udokumentowania występowania złóż kruszywa, co w konsekwencji doprowadziło tylko do zmiany rzeźby terenu bez chociażby należytego uzasadnienia gospodarczego.

W istocie wyznaczenie terenów przeznaczonych pod powierzchniową eksploatację kruszywa i to zarówno w planach zagospodarowania przestrzennego jak i Studium opiera się na ogólnej wiedzy geologicznej z zakresu budowy warstwicznej w dolinie rzeki Drwęcy

Kontakt 600409129

Pozostałe dane

NIP 8792682610

KRS 0000505406 Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy

www.sodd.pl, e-mail: andrzej.piotrowski10@wp.pl

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

w rejonie Młynca Pierwszego i przypuszczeniach, że w tym rejonie znajdują się jeszcze złoża kruszywa nadającego się do wydobycia z ekonomicznego punktu widzenia. Nie oznacza to jednak, że na konkretnej działce takie złoża występują a organ wykonawczy Gminy Lubicz uważa, że pomimo tego zasadne jest uchylenie zakazu zmiany rzeźby terenu na obszarze ponad 250 ha. Zakładając jednak, że na całym tym obszarze występują złoża kruszywa w ilościach pozwalających na ich gospodarczo uzasadnioną eksploatację łatwo sobie wyobrazić jak będzie wyglądała wieś Młyniec Pierwszy jeśli zostanie uchylony na tym terenie zakaz zmiany rzeźby terenu. Dotychczasowe doświadczenia Stowarzyszenia w kontaktach z organami Gminy Lubicz są takie, że nie zdarzyło się do tej pory by organy te wydały odmowną decyzję środowiskową w zakresie przedsięwzięć polegających na wydobyciu kruszywa pomimo, że np. w planie zagospodarowania przestrzennego przyjętym uchwałą nr XLIII/651/02 Rady Gminy Lubicz z dnia 28 lutego 2002 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubicz obejmującej tereny pod eksploatację kruszywa (Dz.Urz. Woj. Kuj-Pom. nr 63, poz. 1271) wyraźnie wskazano, że wydobycie kruszywa na obszarze objętym planem powinno odbywać się z poszanowaniem **zasady nadrzędności ochrony środowiska nad celem maksymalnego, gospodarczego wykorzystania zasobów kruszywa** (§ 9 pkt 2 uchwały). Dodać należy, że w § 10 uchwały zawarto także wymóg by uciążliwość dla środowiska wywołana odkrywkową eksploatacją kruszywa nie pogarszała sąsiadującej przestrzeni leśnej i bezpieczeństwa pożarowego lasów.

Podkreślenia wymaga też, że zgodnie z załącznikami nr 2a i nr 2b do uchwały nr XV/176/2011 Rady Gminy Lubicz z dnia 11 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubicz wydobycie kruszywa dopuszczone zostało w strefie ekologiczno-osadniczej G, w strefie rekreacyjno-leśnej R oraz w strefie leśnej L. (mapka załączona do pisma). W każdej z tych stref wprowadzono jednak dodatkowe wymogi, które muszą być spełnione by mogła być dopuszczona eksploatacja kruszywa (strony 21 i 22 zał. nr 2a do Studium). W szczególności w odniesieniu do każdego z tych obszarów dopuszczono możliwość eksploatacji udokumentowanych złóż kruszyw wyłącznie na obszarach udokumentowanych złóż kopalin **z zastrzeżeniem zapewnienia ochrony wód rzeki Drwęcy, podstawowych zasad**

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

gospodarowania w obszarze chronionego krajobrazu, a także ochrony krajobrazowej doliny Drwęcy.

W opozycji do tych uregulowań pisma Wójta Gminy Lubicz podnoszą tylko kwestie braku możliwości wykorzystania tych terenów w celu wydobycia z nich kruszywa. Organ ten wskazując obszar, który ma być wyłączony z pod działania zakazu określonego w par. 5 pkt 4 Uchwały nr XXXVIII/656/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego zupełnie nie dostrzega przy tym, że na tym obszarze znajdują się także tereny, z których już wydobyto kruszywo i zostały poddane rekultywacji, tereny na których obecnie wydobywa się kruszywo stosownie do prawomocnych decyzji środowiskowych i koncesji, jak również tereny, co do których, jak to już wcześniej podniesiono, w żaden sposób nie udokumentowano, że znajduje się tam kruszywo w ilościach uzasadniających przeznaczenie tych terenów na odkrywkową eksploatację kruszywa.

W ocenie Stowarzyszenia wnioskujący nie wykazał by zasadne było uchylenie wspomnianego zakazu. Nie ulega wątpliwości, że uchylenie tego zakazu na terenach, na których już wydobyto kruszywo i poddano rekultywacji nie znajduje żadnego uzasadnienia (na obszarze, którego dotyczy wniosek jest co najmniej kilkanaście takich byłych kopalni). Nie znajduje też żadnego uzasadnienia, w świetle zasad ochrony przyrody, wyłączenie spod działania tego zakazu kompleksów leśnych (na obszarze objętym wnioskiem jest co najmniej kilka wielohektarowych kompleksów leśnych, przy czym co najmniej jeden jest własnością Skarbu Państwa, a zarządza nim Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, które w czasie uchwalania planu zagospodarowania przestrzennego w 2002 roku nie wyraziło ono zgody na zmianę przeznaczenia terenów leśnych pod eksploatację kruszywa. W odniesieniu do pozostałych terenów po raz kolejny trzeba podkreślić, że nawet gminny planista uznawał prymat ochrony środowiska nad gospodarczym wykorzystaniem zasobów kruszywa. Należy w tym miejscu wskazać, że w sporządzonej w listopadzie 1998 roku **Prognozie skutków wpływu ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubicz na środowisko przyrodnicze** biegły Szczepan Burak stwierdził, że na terenach przeznaczonych pod eksploatację kruszywa, objętych zmianą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Lubicz (późniejsza uchwała nr XLIII/651/02 Rady Gminy Lubicz

Kontakt 600409129

Pozostałe dane

NIP 8792682610

KRS 0000505406 Sąd Rejonowy w Toruniu, VII Wydział Gospodarczy

www.sodd.pl, e-mail: andrzej.piotrowski10@wp.pl

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

z dnia 28 lutego 2002 roku), powierzchniowa eksploatacja kruszyw spowoduje zagrożenie dla środowiska przyrodniczego.

Zdaniem Stowarzyszenia wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał dlaczego w odniesieniu do określonego obszaru należało przyznać prymat gospodarczemu wykorzystaniu zasobów kruszywa uznając to za wartość istotnie przewyższającą wartość pozostawienia przyrody w niezmienionym stanie, zwłaszcza na terenie objętym szczególną ochroną przyrody. Sam argument objęcia jakiegoś terenu planem zagospodarowania nie może być jedyną podstawą jego wykluczenia z obszaru prawnie chronionego na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Tym bardziej dotyczy to obszarów, na których w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lubicz, dopuszcza się eksploatację kruszywa.

Także opracowanie wykonane w listopadzie 2019 roku przez firmę Gisraph, mające uzasadnić nowelizację uchwały, w żaden sposób nie wykazuje celowości i zasadności trwałego, nieodwracalnego zmiany ukształtowania terenu (jego faktycznej degradacji). Ponieważ zasoby piasku i żwiru są na terenie naszego województwa wystarczające dla gospodarki opracowanie winno wykazać dlaczego eksploatacja tych pospolitych kopalin musi być dokonywana na obszarze szczególnie prawnie chronionym. W ocenie Stowarzyszenia jedynie w przypadku niedoborów tego surowca można by rozważać racjonalność takiego przedsięwzięcia. Dlatego opracowanie, które całkowicie ignoruje wskazane wyżej ograniczenia, z uwagi na brak wartości merytorycznej w kontekście ochrony przyrody oraz jego powierzchowność wyklucza jakąkolwiek sensowną kontrolę wniosków.

Przyjęcie uchwały w proponowanym kształcie spowoduje przekształcenie około połowy obszaru wsi Młyniec Pierwszy w tereny wydobywania żwiru, z pozostawieniem w najbliższym sąsiedztwie niewielkiej części obszaru dotychczasowej zabudowy. Jak już wspomniano to teren istniejących gospodarstw rolnych wraz z zabudowaniami, budynki mieszkalne innych osób, lasy państwowe i prywatne, drogi publiczne. Wydobycie żwiru pozostawia skutki nieodwracalne, niszczy przyrodę oraz cenny krajobraz bezpośredniego sąsiedztwa rzeki Drwęcy, objęty ochroną, mamy nadzieję, nie tylko na papierze.

STOWARZYSZENIE OCHRONY DOLINY DRWĘCY

Celem Stowarzyszenia i mieszkańców wsi Młyniec Pierwszy popierających jego postulaty nie jest bowiem, wobec istniejącej od lat sytuacji, całkowita eliminacja wydobycia kruszywa na obszarach, o których mowa w planie zagospodarowania przestrzennego, ale jego znaczące ograniczenie do części terenów objętych planem zagospodarowania przestrzennego oraz dążenie aby na tym obszarze obowiązywał rzeczywisty prymat ochrony środowiska nad interesem gospodarczym, który może być przecież realizowany na terenach nie znajdujących się w strefach objętych szczególną ochroną. W naszej ocenie dokonanie wyłączeń mogłoby dotyczyć jedynie konkretnych, stosunkowo niewielkich, obszarów, zwłaszcza na terenach niejako „wewnątrz” tych, które zostały już objęte wcześniejszą eksploatacją, położonych na obrzeżach wsi. W każdym razie po analizie konkretnego przypadku, z określeniem konkretnych działek ewidencyjnych.

Dotychczasowe działania dotyczące wniosku Wójta Gminy Lubicz z dnia 19 marca 2018 roku, przynajmniej w zakresie o jakim nasze Stowarzyszenie zostało poinformowane, uznać należy za daleko niewystarczające dla podjęcia decyzji o zmianie uchwały Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 27 listopada 2017 roku. Stowarzyszenie kierowało już wcześniej pisma dotyczące tej sprawy do Przewodniczącego Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego (z dnia 22 kwietnia 2018 roku) oraz do Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego (z dnia 11 października 2019 roku). Deklarujemy też gotowość udziału w dalszych pracach dotyczących tego zagadnienia. Prosimy także o informowanie Stowarzyszenia o dalszych działaniach dotyczących ewentualnych zmian uchwały we wskazanym wyżej zakresie.

Ponieważ pismo niniejsze dotyczy zarówno postępowania przygotowującego projekt uchwały, jak i samego jej ewentualnego uchwalenia (zmiany) pismo tożsamej treści skierowano także do Pana Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Andrzej Piotrowski
Krzysztof Rejzler
Kamil Debowli

Zarząd Stowarzyszenia